

<p>Відокремлений структурний підрозділ “Хомуцький фаховий коледж Полтавського державного аграрного університету”</p>	<p align="center">Силабус навчальної дисципліни «Анатомія і фізіологія с-г тварин» Галузь знань: Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина Спеціальність: Н6 Ветеринарна медицина Освітньо-професійна програма: «Ветеринарна медицина»</p>
<p>Освітньо-професійний ступінь</p>	<p>Фаховий молодший бакалавр</p>
<p>Статус дисципліни</p>	<p>Обов’язкова навчальна дисципліна</p>
<p>Форма навчання</p>	<p>Очна (денна), заочна форма навчання.</p>
<p>Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/ загальна кількість годин</p>	<p>5 кредитsd/ 164 години</p>
<p>Мова викладання</p>	<p>Українська</p>
<p>Анотація дисципліни</p>	<p>Дисципліна «Анатомія і фізіологія сільськогосподарських тварин» вивчає будову організму тварин, функції органів і систем органів, їх взаємозв’язок та особливості у різних видів сільськогосподарських тварин.</p> <p>У курсі розглядаються:</p> <ul style="list-style-type: none"> · клітинна будова організму; · тканини та їх функції; · будова скелета, м’язів і шкіри; · системи органів (травної, дихальної, кровообігу, нервової, ендокринної); · фізіологічні процеси, що забезпечують життєдіяльність організму. <p>Особлива увага приділяється практичному вивченню анатомічної будови органів на препаратах, муляжах та живих тваринах.</p>
<p>Що буде вивчатися (предмет навчання)</p>	<p>Предметом дисципліни є:</p> <ul style="list-style-type: none"> · анатомічна будова організму тварин; · функції органів та систем органів; · фізіологічні процеси життєдіяльності; · взаємозв’язок організму тварин з умовами утримання та годівлі.
<p>Чому це цікаво / потрібно вивчати (мета)</p>	<p>Вивчення дисципліни забезпечує формування у студентів системи знань про будову та функції організму тварин.</p> <p>Знання анатомії та фізіології дозволяє:</p> <ul style="list-style-type: none"> · правильно організувати годівлю та утримання тварин; · оцінювати стан здоров’я тварин; · підвищувати продуктивність тваринництва; · застосовувати сучасні технології виробництва продукції тваринництва.
<p>Чому можна навчитися (результати навчання)</p>	<p>Після вивчення дисципліни «Анатомія і фізіологія сільськогосподарських тварин» студенти зможуть отримати знання про будову організму тварин, функції органів і систем органів та особливості їх роботи.</p> <p>Студенти навчатися розпізнавати анатомічні структури організму, визначати розташування органів у тілі тварини та розуміти фізіологічні процеси, що забезпечують життєдіяльність організму.</p> <p>У процесі навчання здобувачі освіти набудуть практичних навичок роботи з мікроскопом, дослідження гістологічних препаратів, визначення основних анатомічних структур на препаратах, муляжах і живих тваринах.</p>

	<p>Також студенти навчаються визначати основні фізіологічні показники організму тварин, зокрема температуру тіла, пульс і частоту дихання, а також визначати вік тварин за зубами.</p> <p>Отримані знання та навички будуть використовуватися у подальшому вивченні професійних дисциплін і в практичній діяльності у галузі тваринництва.</p>
<p>Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)</p>	<p>Загальні компетентності (ЗК):</p> <ol style="list-style-type: none"> ЗК-1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК-2. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК-3. Здатність працювати в команді, відповідально виконувати професійні обов'язки. ЗК-4. Здатність до навчання, саморозвитку та підвищення кваліфікації. ЗК-5. Навички безпечної роботи з тваринами, дотримання норм біоетики та охорони праці. <p>Фахові компетентності (ФК):</p> <ol style="list-style-type: none"> ФК-1. Розуміння будови організму сільськогосподарських тварин на макро- та мікроскопічному рівні. ФК-2. Здатність пояснювати фізіологічні процеси, що відбуваються в організмі тварини, та їх взаємозв'язки. ФК-3. Вміння застосовувати знання анатомії і фізіології для оцінки стану здоров'я та продуктивності тварин. ФК-4. Навички роботи з анатомічними препаратами, використання інструментів для морфологічних і фізіологічних досліджень. ФК-5. Здатність проводити порівняльний аналіз анатомо-фізіологічних особливостей різних видів с-г тварин. ФК-6. Формування практичних умінь для подальшого вивчення клінічних дисциплін (патологія, терапія, хірургія).
<p>Навчальна логістика</p>	<p>МОДУЛЬ 1. Основи цитології, гістології та анатомія опорно-рухового апарату</p> <p>Змістовий модуль 1: Вступ та мікроструктури</p> <ul style="list-style-type: none"> · Значення анатомії, цитології, ембріології, гістології та фізіології. · Цитологія: Загальна будова клітини. · Лабораторна робота: Будова світлового мікроскопа та правила роботи з ним. · Ембріологія: Основи розвитку зародка. · Гістологія: Класифікація та будова основних типів тканин. · Лабораторна робота: Вивчення морфології статевих клітин. <p>Getty Images Огляд</p> <p>Змістовий модуль 2: Osteologia (Вчення про кістки)</p> <ul style="list-style-type: none"> · Типи органів (трубчасті, паренхіматозні). · Анатомічна та гістологічна будова кістки як органа.

- **Осьовий скелет:** Шийний та грудний відділи хребта.
- **Скелет голови:** Будова та особливості кісток черепа.
- **Скелет кінцівок:** Будова грудної та тазової кінцівок.
- **Практикум:** Гістологія кістки (зрізи), ідентифікація кісток на скелеті та топографія на живих тваринах.

Getty Images

Змістовий модуль 3: Артродологія та міологія (З'єднання та м'язи)

- Типи з'єднання кісток (синартрози та діартрози).
- З'єднання ребер, хребців та кісток черепа.
- **Міологія:** Гістологічна будова м'яза.
- **Допоміжні органи м'язів:** Сухожилки, фасції, синовіальні сумки та піхви.
- **Практикум:** Препарування суглобів та допоміжних органів м'язів.

МОДУЛЬ 2. Спланхнологія, інтегруючі системи та фізіологія

Змістовий модуль 1: Мускулатура тулуба та шкірний покрив

- Групи м'язів тулуба, голови та кінцівок.
- **Шкірний покрив:** Будова шкіри та її похідних (волосся, копита, ратиці, роги).
- **Вим'я:** Анатомія та фізіологія молочної залози.
- **Практикум:** Топографія м'язів та дослідження похідних шкіри на живих тваринах.

Змістовий модуль 2: Системи внутрішніх органів (Травлення, Дихання, Сечостатеви́й апарат)

- **Травлення:** Будова ШКТ, печінки та підшлункової залози.
- **Дихання:** Будова повітроносних шляхів та легень.
- **Сечовиділення:** Гістологія нирок та сечового міхура.
- **Розмноження:** Анатомія статевих органів самців і самок.
- **Практикум:** Дослідження органів на боєнському матеріалі, ректальне та вагінальне дослідження.

Змістовий модуль 3: Кардіо-ангіологія та Нервова система

- **Кровообіг:** Будова серця та судин; органи імунного захисту (селезінка, лімфовузли).
- **Нервова система:** Головний та спинний мозок, вегетативна нервова система.
- **Органи чуттів:** Анатомія ока, вуха, органів нюху та смаку.
- **Ендокринологія:** Залози внутрішньої секреції.

Змістовий модуль 4: Особливості анатомії птиці

- Специфіка будови скелета та внутрішніх органів свійських птахів.

Змістовий модуль 5: Фізіологія обміну речовин та енергозабезпечення

- **Фізіологія травлення:** Процеси в передшлунках та сичугу; травлення у птиці.
- **Фізіологія крові:** Гемоглобін, гемоліз, резистентність еритроцитів.
- **Кровообіг:** Діяльність серця, дослідження пульсу та тиску.
- **Лабораторні роботи:** Дія жовчі та шлункового соку, аналіз крові.

Змістовий модуль 6: Фізіологія виділення, розмноження та лактації

- **Дихання та терморегуляція:** Типи дихання, аускультация легень, вимірювання температури тіла.
- **Виділення:** Фізико-хімічні властивості сечі.
- **Розмноження:** Фізіологія запліднення, дослідження сперми під мікроскопом.
- **Лактація:** Процеси молоковиведення.

Змістовий модуль 7: Нерво-м'язова фізіологія та ВВД

- **Збудливість:** Поняття порогу збудливості, тетанічне скорочення м'яза.
- **ЦНС:** Рефлекси спинного мозку, гальмування рефлексів.
- **ВВД:** Дослідження безумовних та умовних рефлексів у тварин.
- **Аналізатори та гуморальна регуляція:** Вплив гормонів (адреналін) на функції організму.

Пререквізити	“Біологія”, Хімія.	
Постреквізити	“Патологічна фізіологія та патологічна анатомія сільськогосподарських тварин”, “Латинська мова”, “Тваринництво, зоогігієна та ветеринарна санітарія”, “Внутрішні незаразні хвороби”, “Епізоотологія з мікробіологією”, “Паразитологія та інвазійні хвороби сільськогосподарських тварин”.	
Рекомендована література та ресурси	<p style="text-align: center;">Базова</p> <ol style="list-style-type: none"> Лисенко М.В. Анатомія і фізіологія сільськогосподарських тварин : підручник. – Київ : Лібра, 1999. <p style="text-align: center;">Допоміжна</p> <ol style="list-style-type: none"> Костюк В.К. Атлас анатомії свійських тварин. Osteологія : навч. посіб. – Київ : Аграрна освіта, 2001. Мазуркевич А.Й., Карповський В. І., Камбур М.Д. та ін. Фізіологія тварин : підручник. – Вінниця : Нова книга, 2008. – 424 с. Ніколаєвич В.І. Анатомія і фізіологія сільськогосподарських тварин. – Київ : Аграрна освіта, 2014. – 511 с. Науменко В.В. та ін. Фізіологія сільськогосподарських тварин. – Київ : Сільгоспосвіта, 1994. – 509 с. Рудик С.К. Анатомія свійських тварин : підручник. – Київ : Аграрна освіта, 2001. <p style="text-align: center;">Інформаційні ресурси</p> <ol style="list-style-type: none"> Офіційний сайт НМЦ «Агроосвіта» http://smcae.kiev.ua Лист МОН 09.07.2018 № 1/9-434 Щодо рекомендацій з навчально-методичного забезпечення. 	
Формат	Вид занять	Кількість годин
	Лекції	80
та обсяг курсу	Семінарські	-
	Лабораторні	34
	Практичні	50
	Навчальна практика	18
	Самостійна робота	76
Розподіл балів, форма контролю	Форми контролю	Максимальна кількість балів
	Екзамен	5
	Оцінка	Оцінка
	ЄКТС	за національною шкалою
	A	Відмінно
Шкала оцінювання, національна та ЄКТС	B	Добре
	C	
	B	Задовільно

	Е	
	ЕХ	<i>Незадовільно</i>
	Г	
	ХОМІЧ Наталія Володимирівна	
Викладач	Посада викладач технологічних дисциплін	
	Педагогічне звання	спеціаліст
	Е-mail: homich.natalia@hfk.pdau.edu.ua	